

ԿՈՌՈՒՊՑԻԱՅԻ ԿԱՆԽԱՐԳԵԼՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՎԻՎ/319/2024

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՏՈՒՅԺ ԿԻՐԱՌԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ք. Երևան

18 նոյեմբերի 2024թ.

Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովը, մասնակցությամբ Հանձնաժողովի անդամներ Մարիամ Գալստյանի, Արամայիս Փաշինյանի և Լիլիթ Ալեքսանյանի (այսուհետ՝ Հանձնաժողով), 2024 թվականի նոյեմբերի 18-ին քննելով Հայաստանի Հանրապետության Տավուշի մարզի Դիլիջան համայնքի ղեկավար Դավիթ Մարտունի Սարգսյանի նկատմամբ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով առերևույթ խախտման կապակցությամբ 2024 թվականի հոկտեմբերի 24-ի թիվ ՎԻՎ/319/2024 որոշմամբ հարուցված վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը՝

ՊԱՐԶԵՑ

Լ. Վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի վարույթի նախապատմությունը.

1.1 Հանձնաժողովը, «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1.1-ին կետով սահմանված գործառույթների իրականացման

շրջանակներում հիմք ընդունելով «Նյուզ հաբ էյ էմ»¹, և «Հայելի էյ էմ»² լրատվամիջոցների՝ «Կոռուպցիան Դիլիջանում, «արու» համայնքապետը հող է ծախել հարազատ եղբորը. Ոսկան Սարգսյան» վերտառությամբ հրապարակումները և ղեկավարվելով Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 244.17-րդ հոդվածի 1-ին մասով, իրականացրել է վերոնշյալ հրապարակումներով ներկայացված տեղեկատվության հիման վրա վեր հանված Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով ՀՀ Տավուշի մարզի Դիլիջան համայնքի ղեկավար Դավիթ Մարտունի Սարգսյանի կողմից դրսևորված առերևույթ խախտմանն առնչվող նյութերի ուսումնասիրություն, որի արդյունքում պարզել է.

1.2 Դիլիջան համայնքի ավագանու՝ 12.04.2024 թվականի թիվ 687-Ա և Դիլիջանի համայնքի ղեկավարի՝ 02.05.2024 թվականի թիվ 538-Ա որոշումներով՝ 2024 թվականի մայիսի 3-ին Դիլիջան համայնքի պաշտոնական կայքէջում տեղադրվել է Դիլիջան համայնքի հողամասերը աճուրդային կարգով օտարող հանձնաժողովի [հայտարարությունը](#)՝ աճուրդվաճառքի մասին: Աճուրդին ներկայացված հողամասերից մեկը հանդիսացել է հասարակական նշանակության օբյեկտի կառուցման նպատակային նշանակությամբ, Դիլիջան համայնքի սեփականությունը հանդիսացող, Դիլիջան քաղաքի, Թբիլիսյան խճուղի թիվ 11/4 հասցեում գտնվող, 1650.0քմ տարածքով, Լոտ-38 (ՔՀ-24), ծածկ.(11-003-0045-0060) համարով և ինդեքսով հողամասը՝ 11,550,000 ՀՀ դրամ մեկնարկային գնով:

1.3 Հանձնաժողովի կողմից հարցման արդյունքում Դիլիջանի համայնքապետարանի կողմից տրամադրված տվյալների համաձայն՝ ստացվել է Դիլիջան համայնքի հողամասերն աճուրդային կարգով օտարող հանձնաժողովի կողմից կազմված՝ Հողամասն աճուրդով վաճառելու մասին թիվ 8 արձանագրությունը, որի համաձայն՝ աճուրդին մասնակցել է 1 քաղաքացի՝ Սասուն Մարտունի Սարգսյանը:

1.4 Հանձնաժողովի կողմից ուսումնասիրված տվյալների համաձայն՝ նշված աճուրդը կայացել է օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետներում, ինչպես նաև հողամասի

¹ <https://newshub.am/read-news/4007143/>

² <https://www.hayeli.am/?p=758067&l=am>

մեկնարկային գինը սահմանվել է օրենսդրությամբ սահմանված հաշվարկի կարգին համապատասխան:

1.5 Վերոնշյալ աճուրդի արդյունքներով՝ ՀՀ Տավուշի մարզի Դիլիջան համայնքի ղեկավար Դավիթ Մարտունի Սարգսյանը 2024 թվականի հունիսի 6-ին ընդունել է թիվ 689 որոշումը³, «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի իմաստով իր հետ փոխկապակցված անձ Սասուն Սարգսյանին աճուրդային կարգով հողամաս օտարելու մասին, որով իր լիազորությունների շրջանակում կատարել է գործողություն, որն առերևույթ հանգեցրել է կամ կարող էր հանգեցնել շահերի բախման իրավիճակի առաջացման, մինչդեռ, որպես համայնքային քաղաքական պաշտոն զբաղեցնող անձ այդ մասին «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված կարգով 10-օրյա ժամկետում գրավոր հայտարարություն չի ներկայացրել Հանձնաժողով՝ այդ կերպ թույլ տալով «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի 33-րդ հոդվածի 7-րդ մասի պահանջի առերևույթ խախտում:

1.6 Հանձնաժողովի 2024 թվականի հոկտեմբերի 24-ի թիվ ՎԻՎ/319/2024 որոշմամբ վերոնշյալ առերևույթ խախտման հիմքով հարուցվել է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթ:

1.7 Հանձնաժողովը 2024 թվականի հոկտեմբերի 24-ին Դավիթ Մարտունի Սարգսյանին հասցեագրել է թիվ 01/3403-2024 գրությունը՝ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 169.31-ին հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված զանցանքի հատկանիշներով վարույթի մասնակցի կողմից դրսևորած առերևույթ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ՝ հրավիրելով 2024 թվականի հոկտեմբերի 31-ին, ժամը՝ 15:00-ին վերջինիս ներկայությամբ վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրություն կազմելու:

1.8 Դավիթ Մարտունի Սարգսյանի կողմից 2024 թվականի հոկտեմբերի 30-ին թիվ 2205-24 գրությամբ Հանձնաժողովին ներկայացվել է միջնորդություն արձանագրության կազմման օրը հետաձգելու և այն մեկ այլ օր նշանակելու վերաբերյալ:

1.9 Ի պատասխան Դավիթ Մարտունի Սարգսյանի կողմից 2024 թվականի հոկտեմբերի 30-ին թիվ 2205-24 գրությանը՝ Հանձնաժողովը 2024 թվականի հոկտեմբերի 30-ի թիվ

³ Որոշումներ

01/3465-2024 գրությամբ բավարարել է արձանագրության կազմման օրը հետաձգելու մասին միջնորդությունը և արձանագրության կազմման օր է նշանակել 2024 թվականի նոյեմբերի 12-ին ժամը՝ 15:00-ին:

1.10 2024 թվականի հոկտեմբերի 30-ին Հանձնաժողովի որոշմամբ կասեցվել է ՎԻՎ/319/2024 վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի վարույթը մինչև կասեցման հիմք դարձած հանգամանքների վերանալը:

1.11 Դավիթ Մարտունի Սարգսյանը 2024 թվականի նոյեմբերի 6-ին թիվ 01/3525-2024 գրությամբ ծանուցվել է 2024 թվականի հոկտեմբերի 31-ին ընդունված թիվ ՎԻՎ/319/2024-1 որոշմամբ վարույթի կասեցման վերաբերյալ: Նույն գրությամբ Դավիթ Սարգսյանը ծանուցվել է արձանագրության կազմման նոր օրվա վերաբերյալ, այն է՝ 2024 թվականի նոյեմբերի 12-ին, ժամը՝ 15:00-ին (հիմք՝ ALO125216023AM ծանուցագիր):

1.12 2024 թվականի նոյեմբերի 12-ին Դավիթ Սարգսյանի մասնակցությամբ կազմվել է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ թիվ ՎԻՎ/333/24 արձանագրությունը՝ Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով նախատեսված առերևույթ իրավախախտման հատկանիշներով:

1.13 2024 թվականի նոյեմբերի 12-ին Դավիթ Սարգսյանը առձեռն ծանուցվել է վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործի քննության վերաբերյալ, որը նշանակվել է 2024 թվականի նոյեմբերի 18-ին, ժամը՝ 15:00-ին:

1.14 2024 թվականի նոյեմբերի 18-ին, ժամը՝ 15:00-ին, պատշաճ ծանուցված Դավիթ Սարգսյանի բացակայությամբ տեղի է ունեցել վարչական իրավախախտման վերաբերյալ վարույթը վերսկսվել է և պատշաճ ծանուցված Դավիթ Սարգսյանի բացակայությամբ տեղի է ունեցել գործի քննություն:

II. Վարույթի մասնակցի ներկայացրած դիրքորոշում ու պարզաբանումներ

2.1 Արձանագրված առերևույթ իրավախախտման առնչությամբ 2024 թվականի նոյեմբերի 12-ին Դավիթ Սարգսյանը վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության կազմման ժամանակ գրավոր կերպով հայտնել է, որ իր կողմից թերացման պատճառը հանդիսացել է օրենքի չիմացությունը:

III. Վարույթի համար էական նշանակություն ունեցող փաստեր

Հանձնաժողովը, ուսումնասիրելով թիվ ՎԻՎ/319/2024 գործում առկա նյութերը, կատարել է հանգամանքների քննություն և հաստատված է համարում, որ.

3.1 Դավիթ Մարտունի Սարգսյանը ՀՀ վարչապետի 2021 թվականի փետրվարի 26-ի N 167-Ա որոշմամբ նշանակվել է Տավուշի մարզի Դիլիջան համայնքի ղեկավարի պաշտոնակատար:

3.2 «Նյուզ հաբ էյ էմ», «Հայելի էյ էմ» լրատվամիջոցների, ինչպես նաև մի շարք այլ լրատվամիջոցների, մասնավորապես՝ «Մամուլ էյ էմ»⁴, «Երևանն այսօր»⁵, «Անկախ նորություն»⁶ լրատվամիջոցների կողմից կատարված հրապարակումների ուսումնասիրությունից, ինչպես նաև Դավիթ Սարգսյանի կողմից Հանձնաժողով ներկայացված՝ 2021, 2022 և 2023 թվականների տարեկան հայտարարագրերի տվյալների համաձայն՝ Սասուն Սարգսյանը հանդիսանում է Դավիթ Մարտունի Սարգսյանի եղբայրը:

3.3 Դիլիջան համայնքի ավագանու 12.04.2024 թվականի թիվ 687-Ա որոշմամբ և Դիլիջան համայնքի ղեկավարի 02.05.2024 թվականի թիվ 538-Ա որոշմամբ հայտարարվել է աճուրդ, իսկ 03.06.2024 թվականին աճուրդի է ներկայացվել հասարակական նշանակության օբյեկտի կառուցման նպատակային նշանակությամբ, Դիլիջան համայնքի սեփականությունը հանդիսացող, Դիլիջան քաղաքի, Թբիլիսյան խճուղի թիվ 11/4 հասցեում գտնվող, 1650.0քմ տարածքով, Լոտ-38 (ԲՀ-24), ծածկ.(11-003-0045-0060) համարով և ինդեքսով հողամասը՝ 11,550,000 ՀՀ դրամ մեկնարկային գնով:

⁴ <https://m.mamul.am/am/news/294677>

⁵ <https://yerevan.today/all/society/140496/%C2%ABarou%C2%BB-hamaynqapety-hogh-e-tsexel-harazat-eghbory-oskan-sargsyan>

⁶ <https://ankakh.com/hy/article/159042>

3.4 2024 թվականի հունիսի 3-ին կայացած աճուրդում 11,550,000 դրամ առավելագույն գնով հաղթել է Դիլիջան համայնքի,

տան բնակիչ Սասուն Սարգսյանը, որի վերաբերյալ կազմվել է թիվ 8 արձանագրությունը:

3.5 2024 թվականի հունիսի 6-ին Դիլիջան համայնքի ղեկավար Դավիթ Սարգսյանի կողմից ընդունվել է «Քաղաքացի Սասուն Սարգսյանի աճուրդային կարգով հողամաս օտարելու մասին» թիվ 689 որոշումը՝ իր հետ փոխկապակցված անձին՝ իր եղբայր Սասուն Սարգսյանին Դիլիջան քաղաքի, Թբիլիսյան խճուղի թիվ 11/4 հասցեում գտնվող 1650.0քմ մակերեսով 11-003-0045-0060 հողամասը օտարելու մասին:

IV. Որոշումն ընդունելու իրավական հիմքերը և հիմնավորումները.

4.1 «Հանրային ծառայության մասին» օրենքի (այսուհետ՝ նաև Օրենք) 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ օրենքի գործողությունը տարածվում է հանրային իշխանության մարմինների վրա, ինչպես նաև հանրային պաշտոններ և հանրային ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վրա:

4.2 Օրենքի 4-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ հանրային պաշտոնը դասակարգվում է խմբերի՝ պետական և համայնքային:

4.3 Օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգավորման համաձայն՝ համայնքի ղեկավարի պաշտոնը հանդիսանում է **համայնքային քաղաքական պաշտոն**:

4.4 Օրենքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված իրավակարգավորման համաձայն՝ շահերի բախումն իրավիճակ է, երբ պաշտոն զբաղեցնող անձի մասնավոր շահերն ազդում են կամ կարող են ազդել վերջինիս պաշտոնական պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարման վրա:

4.3 Նույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորման համաձայն՝ պաշտոն զբաղեցնող անձի մասնավոր շահը ներառում է որևէ արտոնություն իրեն **կամ իր հետ փոխկապակցված անձանց**, ինչպես նաև այն անձանց կամ կազմակերպություններին, որոնց հետ ինքը կամ իր հետ փոխկապակցված անձն ունի գործարար, քաղաքական կամ այլ

գործնական կամ անձնական հարաբերություններ: Գործարար հարաբերությունները ներառում են տնտեսական, տնտեսավարման կամ գործարքներից ծագող ցանկացած հարաբերություններ, որոնք հանգեցնում են կամ կարող են հանգեցնել օգուտների ստացման այդ հարաբերությունների մասնակիցների կամ նրանցից որևէ մեկի համար: Քաղաքական հարաբերությունները ներառում են որևէ կուսակցության մասնակցության կամ տվյալ կուսակցության այլ անդամների հետ ունեցած գործարար կամ այլ գործնական կամ անձնական կապի ուժով ծագող հարաբերությունները:

4.4 Նույն հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ **պաշտոն զբաղեցնող անձը պետք է խուսափի շահերի բախման իրավիճակի առաջացումից, ձեռնպահ մնա շահերի բախման իրավիճակում գործողություն (անգործություն) կատարելուց կամ որոշում ընդունելուց**, այդ թվում՝ որոշման կայացմանն ուղղված նախապատրաստական աշխատանքներին (փաստաթղթերի նախագծերի կազմում, քննարկումների կազմակերպում, որոշման վրա ազդեցություն ունեցող հանձնախմբերի ձևավորում և այլն) մասնակցելուց կամ այլ կերպ որոշման կայացման գործընթացին մասնակցելուց:

4.5 Նույն հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորման համաձայն՝ եթե վերադաս կամ անմիջական ղեկավար ունեցող պաշտոն զբաղեցնող անձի կողմից կամ նրա մասնակցությամբ իր լիազորությունների շրջանակում գործողության կատարումը (անգործությունը) կամ որոշման ընդունումը կարող է հանգեցնել շահերի բախման իրավիճակի առաջացման, **ապա պաշտոն զբաղեցնող անձը պարտավոր է 10-օրյա ժամկետում** իր վերադաս անձին կամ անմիջական ղեկավարին ներկայացնել գրավոր հայտարարություն **շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին**, որը ենթակա է քննարկման անհապաղ:

4.6 Նույն հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորման համաձայն՝ վերադաս կամ անմիջական ղեկավար չունեցող կամ **քաղաքական պաշտոն զբաղեցնող անձը սույն հոդվածի 5-րդ մասով նախատեսված դեպքերում պարտավոր է այդ մասին գրավոր հայտարարություն ներկայացնել Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողով**, որն առաջարկում է ձեռնարկել իրավիճակի լուծմանն ուղղված քայլեր, այդ թվում՝ հանդես գալ կոնկրետ իրավիճակում շահերի առկայության մասին հայտարարությամբ:

4.7 Նույն հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորման համաձայն՝ նախքան վերադասի կամ անմիջական ղեկավարի գրավոր համաձայնությունը կամ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի առաջարկությունն ստանալն անձը պետք է ձեռնպահ մնա հարցի վերաբերյալ գործողություն կատարելուց կամ որոշում կայացնելուց, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անհապաղ գործողություն կատարելը կամ որոշում կայացնելը պայմանավորված է անձանց կյանքի, առողջության, իրավունքների, ազատությունների կամ օրինական շահերի, պետական անվտանգության, հասարակական կարգի, առողջության և բարոյականության պաշտպանության անհրաժեշտությամբ՝ այդ մասին տեղեկացնելով վարույթի մասնակիցներին, իր վերադասին կամ անմիջական ղեկավարին, իսկ վերադաս կամ անմիջական ղեկավար չունենալու դեպքում՝ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին:

4.8 Օրենքի նույն հոդվածի 11-րդ մասը կարգավորում է փոխկապակցված անձանց շրջանակը, որի 1-ին կետի համաձայն՝ սույն հոդվածի իմաստով՝ **փոխկապակցված անձինք են՝ պաշտոն զբաղեցնող անձի** ամուսինը, պաշտոն զբաղեցնող անձի կամ նրա ամուսնու զավակը (այդ թվում՝ որդեգրված), ծնողը (այդ թվում՝ որդեգրողը), քույրը, **եղբայրը**, իսկ 2-րդ կետի համաձայն՝ սույն հոդվածի իմաստով՝ փոխկապակցված անձինք են՝ պաշտոն զբաղեցնող անձի հետ ազգակցական և ոչ ազգակցական սերտ անձնական հարաբերություններ ունեցող անձինք, այդ թվում՝ համատեղ բնակվող անձինք, փաստացի խնամքի տակ գտնվող անձինք, ընդհանուր տնտեսական շահ ունեցող անձինք, իսկ նույն մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ սույն հոդվածի իմաստով՝ փոխկապակցված անձինք են՝ այն կազմակերպությունը, որին մասնակցության և (կամ) պայմանագրի հիման վրա պաշտոն զբաղեցնող անձը կամ նրա հետ փոխկապակցված անձը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրավունք ունի ուղղակի կամ անուղղակի տնօրինելու (այդ թվում՝ առք ու վաճառքի, համատեղ գործունեության պայմանագրի, հանձնարարության, լիազորագրի կամ այլ գործարքների միջոցով) կազմակերպության կանոնադրական կապիտալի կամ փայաբաժնի կեսից ավելին, կանխորոշելու այդ կազմակերպության կողմից ընդունվող որոշումները (այդ թվում՝ ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնելու պայմանները) և (կամ) տալու

այդ կազմակերպության կողմից իր հիմնական գործունեությանն առնչվող պարտադիր կատարման ենթակա հանձնարարականներ:

4.9 Նույն հոդվածի 12-րդ մասի համաձայն՝ սույն հոդվածի դրույթները տարածվում են պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց (բացառությամբ պատգամավորի), **համայնքների ղեկավարների**, նրանց տեղակալների, Երևան համայնքի վարչական շրջանների ղեկավարների, նրանց տեղակալների պաշտոն զբաղեցնող անձանց, ինչպես նաև հանրային ծառայողների վրա: Դատավորի, Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամի վրա սույն հոդվածի 5-րդ, 6-րդ, 7-րդ, 8-րդ, 9-րդ և 10-րդ մասերը չեն տարածվում:

4.10 ՀՀ կառավարության 2001 թվականի ապրիլի 12-ի-ի N 286 որոշման հավելված 1-ով հաստատված է Պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի տրամադրման կարգը (այսուհետ՝ Կարգ), որի 2-րդ կետով սահմանված հողամասերի օտարումը, կառուցապատման և օգտագործման իրավունքի տրամադրումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության հողային օրենսգրքով, սույն կարգով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով՝ համայնքի վարչական տարածքում՝ համայնքի ղեկավարի կողմից (բացի օրենքով սահմանված դեպքերից): (...),

4.11 «Տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքի 35-րդ հոդվածի 1-ին մասի 16-րդ կետի համաձայն՝ **համայնքի ղեկավարը համայնքի ավագանու որոշմամբ և սահմանած պայմաններով օտարում կամ օգտագործման է տրամադրում համայնքի սեփականություն հանդիսացող գույքը:**

4.12 ՀՀ Հողային օրենսգրքի 67-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ պետության և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի վաճառքը, բացառությամբ սույն օրենսգրքի 65-րդ և 66-րդ հոդվածներով նախատեսված դեպքերի, կատարվում է աճուրդով:

4.13 ՀՀ Հողային օրենսգրքի 68-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ աճուրդի կազմակերպիչը համայնքի ղեկավարն է, բացառությամբ սույն օրենսգրքի 61-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով նախատեսված դեպքերի: Հողամասի աճուրդը կազմակերպելու համար աճուրդի կազմակերպիչն իր իրավասության շրջանակում ստեղծում է աճուրդային հանձնաժողով, որի կազմում կարող են ընդգրկվել համայնքապետարանի աշխատակազմի համապատասխան մասնագետներ և ավագանու անդամներ: Աճուրդի կազմակերպիչը

աճուրդային հանձնաժողով ստեղծելու որոշմամբ հանձնաժողովի կազմից նշանակում է աճուրդավար և արձանագրող:

4.14 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 23-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1.1-ին կետի համաձայն՝ Հանձնաժողովի գործառույթներից է՝ պետական պաշտոն զբաղեցնող անձանց (բացառությամբ պատգամավորի, դատավորի, Բարձրագույն դատական խորհրդի անդամի, դատախազի, քննիչի), համայնքների ղեկավարների, նրանց տեղակալների, Երևան համայնքի վարչական շրջանների ղեկավարների, նրանց տեղակալների պաշտոն զբաղեցնող անձանց վարքագծի կանոնների, բացառությամբ նվերներ ընդունելու սահմանափակումների, և **շահերի բախման կարգավորումների պահպանմանը հետևելը:**

4.15 «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 26-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ վարույթի հետ կապված հարաբերությունները կարգավորվում են Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքով, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով՝ հաշվի առնելով սույն օրենքով սահմանված առանձնահատկությունները:

4.16 «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 37-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վարչական մարմինը պարտավոր է ապահովել փաստական հանգամանքների բազմակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ քննարկումը՝ բացահայտելով գործի բոլոր, այդ թվում՝ վարույթի մասնակիցների օգտին առկա հանգամանքները:

4.17 Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի (այսուհետ՝ նաև Օրենսգիրք) 252-րդ հոդվածի համաձայն՝ մարմինը ապացույցները գնահատում է իր ներքին համոզմունքով, որը հիմնված է գործի՝ իրենց ամբողջությամբ վերցված բոլոր հանգամանքների համակողմանի, լրիվ և օբյեկտիվ հետազոտման վրա, ղեկավարվելով օրենքով և իրավագիտակցությամբ:

4.18 Օրենսգրքի 244.17-րդ հոդվածի համաձայն՝ Օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածով նախատեսված վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ գործերը քննում և վարչական տույժեր է նշանակում Հանձնաժողովը:

4.19 Օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ վերադաս կամ անմիջական ղեկավար չունեցող կամ **քաղաքական պաշտոն զբաղեցնող անձի կողմից շահերի բախման իրավիճակի վերաբերյալ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին գրավոր հայտարարություն չներկայացնելը՝** առաջացնում է տուգանքի նշանակում՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի **երեքհարյուրապատիկի չափով:**

4.20 Օրենսգրքի 282-րդ հոդվածի համաձայն՝ քննելով վարչական իրավախախտման վերաբերյալ գործը, մարմինը (պաշտոնատար անձը) ընդունում է հետևյալ որոշումներից մեկը՝ 1) վարչական տույժ նշանակելու մասին, 2) գործի վարույթը կարճելու մասին:

Սույն գործով հաստատված փաստական հանգամանքների նկատմամբ կիրառելի իրավական նորմերի վերլուծության արդյունքում Հանձնաժողովն արձանագրում է.

«Հանրային ծառայության մասին» օրենքով կարգավորվում են հանրային պաշտոն զբաղեցնող անձի կողմից նույն օրենքով սահմանված դեպքերում շահերի բախման իրավիճակի վերաբերյալ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին գրավոր հայտարարություն ներկայացնելուն առնչվող իրավահարաբերությունները:

Օրենքի 33-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանվում է «շահերի բախման իրավիճակի» հասկացությունը, որի համաձայն՝ սույն օրենքի իմաստով՝ շահերի բախումն իրավիճակ է, երբ պաշտոն զբաղեցնող անձի մասնավոր շահերն ազդում են կամ կարող են ազդել վերջինիս պաշտոնական պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարման վրա: Միաժամանակ, նույն հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված դրույթով բացահայտված է «Պաշտոն զբաղեցնող անձի մասնավոր շահը» բովանդակային սահմանները:

Վերոնշյալ իրավակարգավորումների համակարգային վերլուծությունից հետևում է, որ Օրենքով սահմանված իմպերատիվ պահանջներն ապահովում են պաշտոնատար անձի

մասնավոր շահի ինչպես հնարավոր, այնպես էլ փաստացի ազդեցության չեզոքացումը վերջինիս պաշտոնեական պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարման վրա, որը կարող է դրսևորվել ինչպես որոշում կայացնելու, այնպես էլ գործողություն կատարելու արարքներում:

Սույն գործով ՀՀ Տավուշի մարզի Դիլիջան համայնքի ղեկավար Դավիթ Մարտունի Սարգսյանը Օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված կարգավորումների համաձայն՝ հանդիսանում է համայնքային քաղաքական պաշտոն զբաղեցնող անձ, ուստի, վերջինիս նկատմամբ տարածվում են Օրենքի 33-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված շահերի բախմանը վերաբերող իրավակարգավորումները:

Սույն գործում առկա փաստական տվյալների համաձայն՝ Դավիթ Մարտունի Սարգսյանը, որպես համայնքի ղեկավար, իր լիազորությունների շրջանակում կայացրել է որոշում՝ Օրենքի իմաստով իր հետ փոխկապակցված անձին՝ իր եղբորը աճուրդի կարգով օտարել է Դիլիջան համայնքի սեփականությունը հանդիսացող հողատարածք, որի վերաբերյալ կայացվել է թիվ 689 որոշումը:

Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Հայաստանի Հանրապետությունում Պետական և համայնքային սեփականություն հանդիսացող հողամասերի օտարման, կառուցապատման իրավունքի եվ օգտագործման տրամադրման կարգը հաստատելուն առնչվող իրավակարգավորումների համաձայն, Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ նշված որոշումները կայացվում են համայնքի ղեկավարի կողմից՝ միանձնյա կարգով, որի շրջանակներում համայնքի ղեկավարը գործում է ի պաշտոնե՝ օրենսդրությամբ նախատեսված իր լիազորությունների շրջանակներում: Նշված հանգամանքը, սակայն, պաշտոնատար անձին չի ազատում վերոնշյալ որոշումների կայացման գործընթացում շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին Հանձնաժողովին գրավոր հայտարարություն ներկայացնելու պարտավորությունից, որով ապահովվում է պաշտոնատար անձի՝ շահերի բախման իրավիճակից զերծ մնալու օրենսդրի կողմից կանխորոշված նպատակը:

Այսպես, Օրենքի 33-րդ հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված իրավակարգավորումների վերլուծությունից բխում է, որ Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին շահերի

բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին հայտարարություն ներկայացնելու պարագայում անձը պետք է ձեռնպահ մնա հարցի վերաբերյալ գործողություն կատարելուց՝ բացառություն սահմանելով միայն այն դեպքերի համար, երբ անհապաղ գործողություն կատարելը կամ որոշում կայացնելը պայմանավորված է անձանց կյանքի, առողջության, իրավունքների, ազատությունների կամ օրինական շահերի, պետական անվտանգության, հասարակական կարգի, առողջության և բարոյականության պաշտպանության անհրաժեշտությամբ:

Վերլուծելով Օրենքի 33-րդ հոդվածի 7-րդ մասի իրավակարգավորումները՝ պարզ է դառնում, որ նշված իրավակարգավորմամբ նախատեսվում է շահերի բախմանը վերաբերող հանգամանքների մասին Հանձնաժողով հայտարարություն ներկայացնելու պարտականություն, որը չկատարելու համար վարչական պատասխանատվություն է նախատեսված Օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով: Նշված դրույթով սահմանված զանցանքի օբյեկտիվ կողմը դրսևորվում է իրավասու մարմին հայտարարություն չներկայացնելու արարքով:

Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ 2024 թվականի հունիսի 6-ին թիվ 689 որոշման ընդունման պահին Դավիթ Մարտունի Սարգսյանին հայտնի էր եղել գնորդի՝ Սասուն Սարգսյանի՝ իր հետ ազգակցական կապ ունենալու հանգամանքը, որը հաստատվել է նաև վերջինիս կողմից վարչական իրավախախտման վերաբերյալ արձանագրության կազմման ընթացքում:

Վկայակոչված հանգամանքով պայմանավորված՝ վարույթի մասնակիցը պարտավոր էր իր պաշտոնական պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարման վրա իր մասնավոր շահի ազդեցության չեզոքացում ապահովելու անհրաժեշտությունից ելնելով, ձեռնպահ մնալ գործողություն կատարելուց, տվյալ պարագայում վերոնշյալ որոշումների ընդունումից, և Օրենքով սահմանված ժամկետում հայտարարություն ներկայացնել Հանձնաժողով: Մինչդեռ, վարույթի մասնակիցն օրենքով սահմանված ժամկետում ոչ միայն Հանձնաժողով չի ներկայացրել նշված հայտարարությունը, այլև, որպես համայնքի ղեկավար, իր լիազորությունների շրջանակում, կատարել է գործողություն՝ ընդունելով որոշումներ իր

հետ փոխկապակցված անձի օգտին՝ այդ կերպ հայտնվելով Օրենքի իմաստով շահերի բախման իրավիճակում:

Ինչ վերաբերում է Դավիթ Մարտունի Սարգսյանի կողմից ներկայացված դիրքորոշմանը, համաձայն որի՝ վերջինս թերացել է օրենքի չիմացության պատճառով, քանի որ նշված որոշումները կայացնելիս առաջնորդվել է բացառապես համայնքային շահով, Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ յուրաքանչյուր իրավիճակում, երբ վերադաս չունեցող պաշտոնատար անձի գործողությունը կարող է ազդել վերջինիս պաշտոնեական պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարման վրա, նշված իրավիճակի լուծման կապակցությամբ պաշտոն զբաղեցնող անձը պետք է գրավոր հայտարարություն ներկայացնի Հանձնաժողով, որն առաջարկում է ձեռնարկել իրավիճակի լուծմանն ուղղված քայլեր: Եթե Հանձնաժողովը եզրահանգում է, որ նշված իրավիճակում առկա չէ շահերի բախում, ապա այդ դեպքում Հանձնաժողովն առաջարկում է շարունակել կամ վերսկսել պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարումը: Իսկ մինչ Հանձնաժողովի կողմից իրավիճակի լուծմանն ուղղված քայլերի վերաբերյալ առաջարկ ներկայացնելը, պաշտոն զբաղեցնող անձը պարտավոր է ձեռնպահ մնալ հարցի վերաբերյալ գործողություն կատարելուց կամ որոշում կայացնելուց:

Նշվածից հետևում է, որ վերադաս չունեցող պաշտոնատար անձանց պարագայում Օրենսդիրը շահերի բախման իրավիճակի առկայության կամ բացակայության վերաբերյալ եզրահանգում իրականացնելու բացառիկ լիազորությունը վերապահել է Հանձնաժողովին:

Ինչ վերաբերում է Դավիթ Մարտունի Սարգսյանի կողմից ներկայացված այն դիրքորոշմանը, համաձայն որի՝ վերջինս չէր տիրապետում համապատասխան իրավական կարագավորումներին, ապա Հանձնաժողովը գտնում է, որ նշված փաստարկը հիմք չէ վերջինիս իրավական պատասխանատվությունից ազատելու համար:

Եվրոպայի խորհրդի նախարարների կոմիտեի կողմից սահմանված «Հանրային ծառայողների վարքագծի կանոնագրքի» (այսուհետ՝ Վարքագծի կանոնագրք) համաձայն՝ (R(2000)10 Հանձնարարական, ընդունված 106-րդ նստաշրջանի ընթացքում 2000 թվականի մայիսի 11-ին, Հոդված 13) շահերի բախումն առաջանում է բոլոր այն դեպքերում, երբ պաշտոնատար անձի մոտ առկա է անձնական այնպիսի շահ, որը կարող է ազդել կամ թվում

է, թե կարող է ազդել պաշտոնատար անձի պաշտոնեական լիազորությունների անաչառ և օբյեկտիվ իրականացման վրա: Այս պարագայում անձնական շահը ենթադրում է առավելությունների կամ արտոնությունների ձևավորում իր անձի կամ իր ընտանիքի անդամների, մերձավոր ազգականների, ընկերների, անձանց կամ կազմակերպությունների համար, որոնց հետ պաշտոնատար անձն առնչություն ունի:

Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպության (ՏՀՀԿ) Հանրային ծառայությունում շահերի բախման իրավիճակների կառավարման մասին ուղեցույցում շահերի բախումը բնութագրում է հետևյալ կերպ՝ շահերի բախումն ընդգրկում է հանրային ծառայողի մոտ հանրային պարտականությունների և մասնավոր շահերի կոնֆլիկտը, որտեղ հանրային ծառայողն ունի մասնավոր շահ, որը կարող է անտեղի ազդեցություն ունենալ հանրային ծառայողի պաշտոնեական պարտականությունների իրագործման վրա: Եթե շահերի բախման իրավիճակները պատշաճորեն չնայնականացվեն և կառավարվեն, ապա դրանք կարող են լրջորեն վտանգել կազմակերպությունների բարեվարքությունը և հանգեցնել կոռուպցիայի ինչպես հանրային ոլորտում, այնպես էլ մասնավոր:

Եվրոպայի խորհրդի տեղական և տարածքային իշխանությունների կոնգրեսի «Շահերի բախումը տեղական և տարածքային մակարդակներում» հուշագրում սահմանվում են շահերի բախման քաղաքականության նպատակները և խնդիրները՝ նշելով, որ ընդհանուր առմամբ, շահերի բախման քաղաքականությունները չպետք է միայն լինեն շահերի բախման կանխարգելման գործիք: Դրանք պետք է նաև՝

-Մեծացնեն վստահությունը կառավարության նկատմամբ

-Ցուցադրեն ընտրված ներկայացուցիչների և պաշտոնատար անձանց բարեվարքության բարձր մակարդակը,

-Կանխարգելեն շահերի բախման ի հայտ գալը, քանի որ պաշտոնական գործողությունները ենթակա կլինեն հանրային հսկողության,

-Պետական պաշտոնավարումից հետ պահեն այնպիսի անձանց, որոնց անձնական ֆինանսական միջոցները ենթակա չեն հանրային հսկողության,

-Հանրությանն ավելի մեծ հնարավորություն ընձեռեն պետական պաշտոնատար անձանց կատարողականի մասին դատելու՝ վերջինների արտաքին ֆինանսական շահերի լույսի ներքո:

Ոչ միայն Եվրոպայի Խորհրդի կողմից սահմանված Վարքագծի կանոնագիրքը, այլ նաև Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպությունը (ՏՀԶԿ) շահերի բախման հասկացության մեջ ընդգրկում են նաև հավանական և թվացյալ շահերի բախումը: Ըստ ՏՀԶԿ-ի մեկնաբանության՝ հավանական և թվացյալ շահերի բախումը ևս վտանգում է պաշտոնեական որոշումների անաչառության նկատմամբ հանրային վստահությունը: Պաշտոնատար անձինք որոշումների կայացման ժամանակ պետք է հաշվի առնեն նաև հանրային ընկալումները: ՏՀԶԿ-ն առաջարկում է, որ հավանական և թվացյալ շահերի բախման դեպքերը ևս պետք է բացառվեն, որպեսզի նվազեցվեն պաշտոնատար անձի համբավի առնչությամբ այն ռիսկերը, որոնք կարող են վնասել անձի/համակարգի բարեվարքությանը (Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն, Հանրային ծառայությունում շահերի բախման կառավարում, գործիքակազմ 1):

ՏՀԶԿ-ն շահերի բախումը սահմանում է որպես հակասություն պաշտոնատար անձի մասնավոր շահի և պաշտոնեական պարտականությունների միջև, որի պարագայում անձի մասնավոր շահը կարող է ոչ պատշաճ կերպով ազդել պաշտոնեական պարտականությունների իրականացման վրա (ՏՀԶԿ Գործիքակազմ հանրային պետական ոլորտում շահերի բախման կառավարման վերաբերյալ, տե՛ս էջ 13):

Սույն գործով առկա փաստերի համադրման արդյունքում Հանձնաժողովը եզրահանգում է, որ Դավիթ Մարտունի Սարգսյանի կողմից իր պաշտոնեական պարտականությունների անաչառ և օբյեկտիվ կատարումն ապահովելու նպատակով չեն ձեռնարկվել օրենքով սահմանված համապատասխան գործողություններ շահերի բախման իրավիճակում չհայտնվելու կամ հնարավոր նման իրավիճակում հայտնվելու պարագայում օրենքով նախատեսված կանխարգելման ընթացակարգերով առաջնորդվելու ուղղությամբ:

Վերոշարադրյալի արդյունքում, սույն գործով վարույթի մասնակցի կողմից խախտվել է Օրենքի 33-րդ հոդվածի 7-րդ մասի պահանջը՝ շահերի բախմանը վերաբերող

հանգամանքների մասին Հանձնաժողով հայտարարություն ներկայացնելու առնչությամբ, որի արդյունքում թույլ է տրվել Օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով սահմանված արարքը:

Հանձնաժողովը, անդրադառնալով վերոնշյալ իրավախախտման հիմքով պատասխանատվություն սահմանելու հարցին, գտնում է, որ անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր գործով գնահատել, արդյոք տվյալ խախտումը հանգեցրել է նորմով պաշտպանվող իրավահարաբերությունների խաթարմանը: Այս առնչությամբ էական է խախտման (արարքի) որակական կողմը:

Արարքի որակական կողմը գնահատելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել՝ արդյոք արարքը կարող է պարունակել Օրենսգրքով սահմանված արարքի հատկանիշներ և այնպիսի էական վնաս չի պատճառել ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին, հասարակությանը, պետությանը, որի հիմքով սահմանված պատասխանատվությունը կդիտարկվի համաչափ:

Վերոշարադրյալից ելնելով՝ Հանձնաժողովն արձանագրում է, որ Դավիթ Մարտունի Սարգսյանի կողմից կատարված արարքը հանգեցնում է օրենքով պահպանվող շահերի՝ սույն դեպքում «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով ամրագրված՝ շահերի բախմանը վերաբերելի իրավահարաբերությունների բուն էության խաթարմանը՝ հաշվի առնելով այն, որ վարույթով քննարկվող որոշումներն ընդունելուց առաջ, պաշտոնատար անձը չի ներկայացրել գրավոր հայտարարություն Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովին, և, ըստ էության, ձեռնպահ չի մնացել գործողություն կատարելուց: Միաժամանակ, առկա չեն եղել նաև այն դեպքերը, երբ անհապաղ գործողություն կատարելը պայմանավորված է եղել անձանց կյանքի, առողջության, իրավունքների, ազատությունների կամ օրինական շահերի, պետական անվտանգության, հասարակական կարգի, առողջության և բարոյականության պաշտպանության անհրաժեշտությամբ:

Այսպիսով, ՀՀ Տավուշի մարզի Դիլիջան համայնքի ղեկավար Դավիթ Մարտունի Սարգսյանն իր լիազորությունների շրջանակում 2024 թվականի հունիսի 6-ին Սասուն Սարգսյանին աճուրդային կարգով հողամաս օտարելու մասին թիվ 689 որոշման ընդունմամբ կատարել է գործողություն, որն առերևույթ հանգեցրել է կամ կարող էր հանգեցնել շահերի բախման իրավիճակի առաջացման, մինչդեռ, որպես քաղաքական պաշտոն զբաղեցնող անձ, «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված կարգով 10-օրյա ժամկետում շահերի

առկայության մասին գրավոր հայտարարություն չի ներկայացրել Հանձնաժողով՝ խախտելով օրենքով սահմանված շահերի բախմանը վերաբերելի իրավակարգավորումների պահանջը:

Հիմք ընդունելով ամբողջ վերոգրյալը և ղեկավարվելով «Կոռուպցիայի կանխարգելման հանձնաժողովի մասին» օրենքի 22-րդ հոդվածի 1-ին մասի 2-րդ կետով, 26-րդ հոդվածով, Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ օրենսգրքի 169.31-րդ հոդվածի 1-ին մասով, 244.17-րդ հոդվածի 1-ին մասով՝ Հանձնաժողովը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց

1. ՀՀ Տավուշի մարզի Դիլիջան համայնքի ղեկավար Դավիթ Մարտունի Սարգսյանի նկատմամբ կիրառել վարչական տույժ՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկի՝ **300 000** (երեք հարյուր հազար) ՀՀ դրամի չափով:

2. Տուգանքը պետք է վճարվի իրավախախտողի կողմից գանձապետական 900005001335 «Իրավախախտումների համար կիրառվող վարչական տուգանքներ և պատժամիջոցներ» հաշվեհամարին՝ վճարման անդորրագրի **«նպատակ» դաշտում պարտադիր նշելով սույն որոշման համարը:**

3. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Դավիթ Մարտունի Սարգսյանին այն սահմանված կարգով հանձնելու (հանձնված համարվելու) հաջորդող օրվանից:

4. Սույն որոշումը կարող է բողոքարկվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետում:

Հ Ա Ն Ձ Ն Ա ժ Ո Ղ Ո Վ Ի Ն Ա Խ Ա Գ Ա Հ Ի

Պ Ա Ր Տ Ա Կ Ա Ն Ո Ւ Թ Յ Ո Ւ Ն Ն Ե Ր Ը Կ Ա Տ Ա Ր Ո Ղ՝

Մ Ա Ր Ի Ա Մ Գ Ա Լ Ս Յ Ա Ն